

ÎNCHEIERE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Petrea împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei,

împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererea de apel depusă de Anatolie Petrea, s-a casat integral hotărârea din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o nouă decizie, prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de Anatolie Petrea împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei,

c o n s t a t ă:

La 29 noiembrie 2019, Anatolie Petrea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a activat în organele afacerilor interne până la 01 octombrie 2019, ulterior obținând calitatea de pensionar al Ministerului Afacerilor Interne, s-a pensionat, cu calculul vechimii în muncă de 27 de ani.

Reclamantul a menționat că în temeiul ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018 i s-au efectuat recalculări la vechimea în muncă și s-au introdus avantajele pentru perioada activității în Batalionul Serviciului Pază și Escortă și Izolatorul de Detenție Provizorie. Vechimea în muncă s-a constatat a fi 27 de ani și 9 luni, la data de 01 octombrie 2019- data ieșirii la pensie. Cu actele menționate, la data de 08 octombrie 2019 s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani în vederea stabilirii și

calculării pensiei. Însă, prin decizia din 08 noiembrie 2019 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani i-a fost respinsă cererea de stabilire a pensiei. Ulterior, reclamantul s-a adresat cu cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale și la data de 25 noiembrie 2019 a primit răspunsul nr. P-2531/19, prin care cererea a fost respinsă.

Reclamantul consideră refuzul ca fiind unul neîntemeiat și solicită anularea acestuia.

Reclamantul Anatolie Petrea a solicitat admiterea acțiunii, a declara ca fiind ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-2531/19 din 25 noiembrie 2019 și a obliga Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească și să efectueze recalcularea cuantumului pensiei reclamantului, cu achitarea pensiei începând cu 01 octombrie 2019, luându-se în considerare certificatul eliberat de Departamentul de Poliție Chișinău nr. 34/20-13942 din 04 octombrie 2019.

Prin hotărârea din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Petrea împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei.

La data de 06 martie 2020, Anatolie Petrea a depus apel împotriva hotărârii din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.56).

Hotărârea motivată din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost recepționată de către Anatolie Petrea, la data de 25 mai 2020, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.55).

La data de 23 iunie 2020 Anatolie Petrea a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d.61-64).

Prin decizia din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de Anatolie Petrea; s-a casat integral hotărârea din 04 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă o nouă decizie, prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de Anatolie Petrea împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei; s-a anulat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P- L 2531/19 din 25 noiembrie 2019 și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei lui Anatolie Petrea, cu achitarea pensiei, începând cu 01 octombrie 2019, luându-se în considerare certificatul eliberat de Direcția de Poliție Chișinău nr. 34/20-13942 din 04 decembrie 2019, în partea recalculării vechimii în muncă cu înlesniri pentru perioada din 22 martie 2004 - 29 mai 2009, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la momentul pensionării lui Anatolie Petrea i-a fost calculată eronat vechimea în muncă, din motive imputabile angajatorului, iar drept urmare, eronat i-a fost stabilit cuantumul pensiei și până la moment, apelantul a primit pensia diminuată, cu suma neachitată la timp din vina organului, care la momentul pensionării deținea competența de calculare a vechimii în muncă și stabilire a pensiei.

Astfel, instanța de apel a constatat că din această cauză, suma pensiei neprimite de apelant din motivul calculării eronate a vechimii în muncă, urmează a-i fi recalculată și achitată ultimului fără limită de timp, în baza Certificatului eliberat de Direcția de Poliție Chișinău nr.34/20-13942 din 04 octombrie 2019, cu înlesniri pentru perioada

din 22 martie 2004 – 29 mai 2009. Ori, apelantul nu a primit pensia cuvenită din vina organului care i-a stabilit-o, iar neachitarea acesteia în momentul depistării erorii, ar constitui o lipsire nejustificată a apelantului de valoarea patrimonială, care i se cuvine prin lege. Reieșind din faptul că în cadrul judecării cauzei s-a constatat că Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat a refuzat reclamantului recalcularea pensiei neplătite din vina organului care inițial i-a calculat eronat vechimea în muncă, instanța de apel a conchis că este ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări privind recalcularea pensiei apelantului, în baza certificatului eliberat de Direcția de Poliție Chișinău nr.34/20-13942 din 04 octombrie 2019, în partea recalculării vechimii în muncă cu înlesniri pentru perioada din 22 martie 2004 – 29 mai 2009.

Instanța de apel a reținut că din momentul intrării în vigoare a prevederilor pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, s-a instituit dreptul persoanelor care cad sub incidența normei nominalizate, la calcularea vechimii în muncă cu înlesniri. Raportând prevederile art. 12 pct. 33-35 al Legii nr.416 din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție (în vigoare la momentul calculării vechimii în muncă inițiale a intimatului), circumstanțelor cauzei, care confirmă că apelantul a activat în cadrul Batalionului Serviciului de Pază și Escortă, activitate care cade sub incidența prevederilor pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, instanța de apel a conchis că apelantul avea dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje încă la momentul eliberării sale din serviciu. Prin urmare, la momentul eliberării din serviciu, apelantului eronat i s-a calculat vechimea în serviciu, or, apelantul avea dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, așa cum la momentul pensionării, erau în vigoare prevederile pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, care îi conferă acest drept.

În acest sens, instanța de apel a notat că ordinul MAI nr. 96 din 20 martie 2018 ”Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, a fost adoptat în scopul aplicării corecte a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Totodată, instanța de apel a remarcat că doar în urma adoptării ordinului respectiv, apelantul a cunoscut despre încălcarea dreptului său la momentul eliberării din serviciu și stabilirii pensiei pentru o vechime calculată fără avantaje. Instanța de apel a conchis că apelantului Anatolie Petrea din start i-a fost calculată pensia în mod eronat, pentru o vechime în muncă calculată fără avantaje, deși acesta beneficia de dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, încă la momentul stabilirii pensiei din 29 mai 2009.

Conform dispozițiilor art. 54 al Legii nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, suma pensiei calculată pentru pensionarii din rândurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile acestora și nesolicitată la timp se plătește pentru perioada precedentă, însă cel mult pentru 3 ani premergători datei solicitării pensiei. Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă

fără limite în timp.

Totodată, instanța de apel a remarcat că prevederea respectivă, care stipula plata retroactivă a pensiei pentru o perioadă limitată de tip, a constituit obiectul examinării la Curtea Constituțională, care prin Hotărârea nr.19 din 19 iulie 2016, a subliniat că, potrivit art.10 alin.(3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, dreptul la pensie este imprescriptibil.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 28 octombrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de Anatolie Petrea.

Ulterior, la data de 11 noiembrie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului.

În motivarea recursului, Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, pe care o consideră neîntemeiată și ilegală, deoarece la emiterea acesteia instanța ierarhic inferioară a apreciat eronat probele, a aplicat eronat normele de drept material și nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Recurenta în susținerea opiniei enunțate, a indicat că activitatea intimatului din perioada 22 martie 2004 – 29 mai 2009, nu se raportează la pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, ori instanța de apel ilegal a asimilat activitatea din cadrul izolatorului de detenție provizorie cu activitatea din cadrul instituțiilor penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală.

Recurenta a relatat că instanța de apel eronat a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze pensia intimatului Anatolie Petrea conform certificatului eliberat de Direcția de Poliție Chișinău nr. 34/20-13942 din 04 octombrie 2019, deoarece certificatul eliberat în baza ordinului nr. 96 din 20 martie 2018, emis de către Ministerul Afacerilor Interne „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, nu poate produce efecte juridice, deoarece contravine actelor normative în vigoare.

La 17 noiembrie 2020 și 20 noiembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Anatolie Petrea și avocatului său Vladimir Kovali, copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 21 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 92, 94 vol. I).

La 23 noiembrie 2020, Anatolie Petrea, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a depus prin intermediul poștei electronice referință, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 21 octombrie 2020.

Totodată, decizia recurată a fost notificată recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale, la data de 09 noiembrie 2020, fapt ce confirmă prin extrasul din poșta electronică activă marina.samatiuc@justice.md, anexat la materialele cauzei (f.d. 90).

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și a depus, în termen, recursul la data de 11 noiembrie 2020 (f.d. 89, 95-98, vol. I).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces

la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibil.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan